

ผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Effects of Best Accounting Learning on Job Efficiency of Bookkeepers
in the Northeast

วรัญญา พันธุ์โสภณ* ศรีรุ่งรัตน์ สุดสมบุญ² และศุทธิณี ปราชญ์ศรีภูมิ³

Warunya Pansophon* Seerungrat Sudsomboon² and Suttinee Prachsriphum³

Received : March 8, 2020 Revised : April 7, 2020 Accepted : April 16, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 133 คน ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 10 เมษายน ถึง 15 พฤษภาคม 2562 และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบ พบว่า การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีด้านตรวจสอบตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และด้านปริมาณ การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการสังเกตและการศึกษา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านต้นทุน และด้านปริมาณ และการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน และด้านเวลา ดังนั้น ผู้ทำบัญชีควรมุ่งเน้นพัฒนาการเรียนรู้ทางการบัญชีของตนเองในด้านการตรวจสอบตนเอง ด้านการสังเกตและการศึกษา และด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น เพื่อที่จะสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้บริหารองค์กรและผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี

คำสำคัญ : การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ผู้ทำบัญชี

* นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

* Master Student, Master of Accountancy, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

² อาจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² Lecturer, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ Assistant Professor, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

Abstract

The objective of this research was to test Effects of Best Accounting Learning on Job Efficiency of Bookkeepers in the Northeast. Questionnaires were used as a tool for collecting data form 133 bookkeepers in the Northeast and the period of data collection 10 April to 15 May 2019. The statistical techniques used for data analysis were multiple correlation analysis simple regression analysis and multiple regression analysis. According to analyses of relationships and effects were found best accounting learning in the aspect self – check had positive relationships with and effect on job efficiency in general and in aspect of quality. best accounting learning in the aspect observation and education had positive relationships with and effect on job efficiency in general and in these aspects; cost and quantity. And best accounting learning in the aspect learning from others had positive relationships with and effect on job efficiency in general and in these aspects; quality, cost and timing. Therefore, bookkeepers should focus on improving learning accounting in the aspect of self – check, observation and education, learning from others. In order to apply knowledge to work effectively for the best benefit of corporate executives and users of accounting data

Keyword : best accounting learning, job efficiency, bookkeepers

1. บทนำ

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมของธุรกิจได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก การแข่งขันทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีความรุนแรงขึ้น รวมถึงความซับซ้อนในการดำเนินธุรกิจ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของหลักการทางการบัญชี มาตรฐานการบัญชี และแนวทางปฏิบัติทางการบัญชี เพื่อให้มีแนวทางในการปฏิบัติทางการบัญชีให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนแปลงไปและทันต่อข้อมูลใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น บทบาทของผู้ทำบัญชีจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม ผู้ทำบัญชีจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์และมุมมองที่เข้าใจสภาพแวดล้อมของกิจการและองค์กรอื่นที่ดำเนินงานอยู่ ซึ่งในปัจจุบันผู้ทำบัญชีได้รับความคาดหวังว่าจะสนองความต้องการข้อมูลของนักลงทุน เจ้าหนี้ และผู้ใช้ข้อมูลทั้งที่เป็นข้อมูลทางการเงินและไม่ใช่ข้อมูลทางการเงินได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560: เว็บไซด์) ข้อมูลทางบัญชีทั้งข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่ไม่ใช่ทางการเงินล้วนแต่มีความสำคัญต่อการวางแผน ควบคุมการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรทั้งสิ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่ผู้ทำบัญชีจะต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ซึ่งจะช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลทางบัญชี

การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี (Best Accounting Learning) เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาที่ได้รับมาจากการประสบการณ์หรือการฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีโดยเกิดขึ้นได้จากการอ่านและศึกษามาตรฐานและแนวคิดทางบัญชี การรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี การปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นการเรียนรู้ซึ่งเป็นกระบวนการ ทำให้เกิดการเพิ่มความรู้ความสามารถ ทักษะในการแก้ไขปัญหาทางบัญชีและประยุกต์ใช้ข้อมูลทางบัญชีในอนาคต ซึ่งประกอบด้วยด้านความคิด (Thinking) ด้านการตรวจสอบตนเอง (Self – Check) ด้านปฏิบัติ (Acting) ด้านการสังเกตและการศึกษา (Observation and Education) และด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น (Learning from Others) (ยุพร สุทธิรัตน์, 2552: 47) การเรียนรู้เป็นกระบวนการได้มาซึ่งความเข้าใจและการใช้กลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อเพิ่มความสามารถที่จะแสวงหาและปรับใช้ความรู้ ทำให้ผู้ทำบัญชีสามารถเรียนรู้และปรับตัวรองรับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ (สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2560: เว็บไซด์) ดังนั้นผู้ทำบัญชีควรมีการเรียนรู้ทางบัญชีที่ดีและทันต่อเหตุการณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (Job Efficiency) เป็นผลลัพธ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้ผลการปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีคุณภาพถูกต้อง เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานประกอบไปด้วย ด้านคุณภาพ (Quality of Work) ด้านต้นทุน (Cost of Work) ด้านปริมาณ (Quantity of Work) และด้านเวลา (Timing) (Grote, 2011: 51) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้นมีปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ ความรู้ความสามารถและคุณสมบัติส่วนบุคคล ปริมาณงานและคุณภาพของการดำเนินงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะในการปฏิบัติงาน เจตคติค่านิยมในการทำงาน และขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน (สมใจ ลักษณะ, 2552: 262-266) ผู้ทำบัญชีต้องมีปัจจัยเหล่านี้เพื่อเป็นตัวกำหนดให้ผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลในทางที่ดีให้แก่ทั้งองค์กรและผู้ทำบัญชีเองจึงอาจกล่าวได้ว่าการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานนั้นต้องเกิดจากการเรียนรู้ของผู้ทำบัญชี

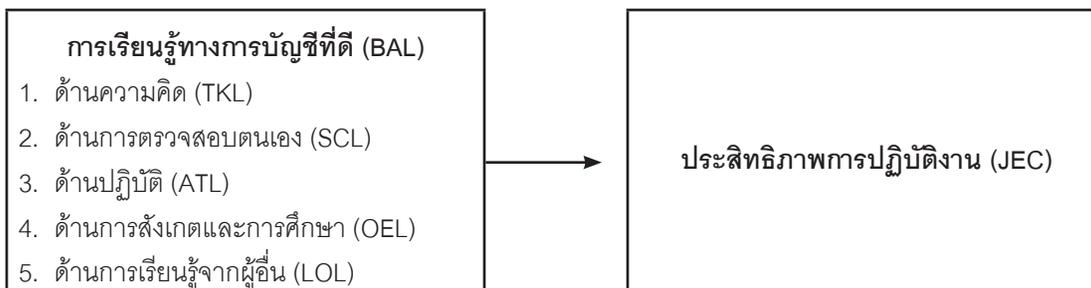
ผู้ทำบัญชี (Bookkeepers) เป็นผู้รับผิดชอบในการทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอันได้แก่ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย กิจกรรมร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร และบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่ไม่ได้จดทะเบียนบางประเภทธุรกิจ ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ผู้ทำบัญชีมีหน้าที่จัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน สถานะการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชีโดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2561: เว็บไซต์) ผู้ทำบัญชีต้องมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอันเกิดจากการเรียนรู้ที่ดีและทันต่อเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อม รวมถึงมาตรฐานการบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะนำความรู้ใหม่ ๆ ไปใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ และผลการปฏิบัติงานมีคุณภาพ ดังนั้นการเรียนรู้ที่ดีจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้ทำบัญชี และส่งเสริมให้ผู้ทำบัญชีตระหนักถึงการเรียนรู้ทางการบัญชีเพิ่มมากขึ้น และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลาและนำความรู้ใหม่ ๆ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีได้ถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระและมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน จากวัตถุประสงค์ข้างต้นสามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

รูปภาพประกอบ โมเดลของการเรียนรูทางการบัญชีที่ดีและประสภภาพการปฏิบัติงาน

2.1 การเรียนรูทางการบัญชีที่ดี (Best Accounting Learning) หมายถึง กระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาที่ได้รับมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัดที่เกี่ยวข้องกับการบัญชี โดยเกิดขึ้นได้จากการอ่านและศึกษามาตรฐานและแนวคิดทางบัญชี การรับรู้ข่าวสารทางด้านบัญชี การปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นการเรียนรูอย่างเป็นกระบวนการทำให้เกิดการเพิ่มความรูความสามารถ ทักษะในการแก้ไขปัญหทางบัญชีและประยุกต์ใช้ข้อมูลทางบัญชีในอนาคต (ยุรพร ศุภรณรัตน์, 2552: 47) ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านความคิด (Thinking) หมายถึง การนำข้อมูลจากมาตรฐานการบัญชีมาวิเคราะห์ทำความเข้าใจปรับเปลี่ยนและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหทางบัญชีในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้มีประสภภาพตรงตามมาตรฐานการบัญชี

2.1.2 ด้านการตรวจสอบตนเอง (Self – Check) หมายถึง การทบทวน ติความ ไตร่ตรองถึงความรู้ความสามารถ ทักษะทางด้านการบัญชี รวมถึงประสบการณ์ด้านการบัญชีถึงสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปหากพบข้อผิดพลาดจึงหาวิธีการปรับปรุงแก้ไข

2.1.3 ด้านปฏิบัติ (Acting) หมายถึง การรับรู้ การปรับเปลี่ยนความคิด และการตอบสนองจากกระบวนการปฏิบัติงานทางบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย มีความถูกต้องแม่นยำ

2.1.4 ด้านการสังเกตและการศีกษา (Observation and Education) หมายถึง การจดจำ การสังเกตและศีกษาวิธีทางการบัญชี มาตรฐานการบัญชีทั้งฉบับใหม่และฉบับเดิมที่มีอยู่แล้วหรือที่ปรับปรุงใหม่และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีอย่างถี่ถ้วน

2.1.5 ด้านการเรียนรูจากผู้อื่น (Learning from Others) หมายถึง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านงานบัญชี วิธีการทำงาน และการฝีกอบรมจากหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงานภายในองค์กร ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจเพิ่มเติมในงานที่ปฏิบัติ รวมทั้งได้รับความคิดหรือแง่มุมใหม่ ๆ ในการจัดทำบัญชี

2.2. ประสภภาพการปฏิบัติงาน (Job Efficiency) หมายถึง ผลลัพธ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบัญชีที่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้ผลการปฏิบัติงานทางบัญชีที่มีคุณภาพ ถูกต้อง เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด และเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (Grote, 2011: 51) ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านคุณภาพ (Quality) หมายถึง ผลของการปฏิบัติงานบัญชีที่ทำสำเร็จมีความถูกต้อง ประณีตเรียบร้อย สมบอรณ และสอดคล้องตามมาตรฐาน งานในหน้าที่รับผิดชอบหรือปฏิบัติงานไม่ผิดพลาดบกพร่อง ทำให้เกิดผลสำเร็จ ตอบสนองตามความต้องการและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

กำหนด 4) ด้านเวลา ประกอบด้วย 4 คำถาม โดยครอบคลุมเกี่ยวกับผลของการปฏิบัติงานบัญชีตามปริมาณงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จล่วงหน้าหรือภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.3 คุณภาพของเครื่องมือวัด

ผู้วิจัยมีการทดสอบความเที่ยงตรงโดยผ่านการพิจารณาเนื้อหาข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – total Correlation ซึ่งการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.430 - 0.887 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ได้ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.643 - 0.947 ซึ่งสอดคล้องกับ สมบัติ ท้ายเรือคำ (2553: 90) ได้เสนอเกณฑ์การพิจารณา ค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่า 0.4 ขึ้นไป ถือว่าแบบสอบถามมีคุณภาพดี และการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.828 - 0.920 ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา อยู่ระหว่าง 0.901 - 0.944 ซึ่งเป็นค่าที่ (Hair, J.F.,Black, W.C.,Anderson, 2006) แสดงให้เห็นว่าค่าความเชื่อมั่น ต้องมีค่า 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเนื้อหาในแบบสอบถามจะถือว่ายอมรับได้

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$\text{สมการ} \quad \text{JEC} = \beta_0 + \beta_1 \text{TKL} + \beta_2 \text{SCL} + \beta_3 \text{ATL} + \beta_4 \text{OEL} + \beta_5 \text{LOL} + \epsilon$$

เมื่อ JEC แทน การปฏิบัติงานโดยรวม

TKL แทน การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านความคิด

SCL แทน การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการตรวจสอบตนเอง

ATL แทน การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านปฏิบัติ

OEL แทน การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการสังเกตและการศึกษา

LOL แทน การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น

4. ผลลัพธ์การวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวมของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตัวแปร	JEC	TKL	SCL	ATL	OEL	LOL	VIFs
\bar{X}	4.276	4.425	4.363	4.348	4.344	4.383	
S.D	0.512	0.561	0.509	0.577	0.538	0.551	
JEC	-	0.552*	0.628*	0.562*	0.689*	0.676*	
TKL		-	0.739*	0.667*	0.754*	0.585*	2.849
SCL			-	0.702*	0.743*	0.662*	2.887
ATL				-	0.781*	0.760*	3.231
OEL					-	0.781*	4.467
LOL						-	3.144

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 1 พบว่า ตัวแปรอิสระการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.552 - 0.689 และตัวแปรอิสระการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่าค่า VIFs ของตัวแปรอิสระ การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี มีค่าตั้งแต่ 2.849 - 4.467 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006: 585)

ตาราง 2 การทดสอบความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม และรายด้านของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน				
	โดยรวม (JEC)	ด้านคุณภาพ (QLE)	ด้านต้นทุน (CWE)	ด้านปริมาณ (QTE)	ด้านเวลา (TJE)
ด้านความคิด (TKL)	0.012 ^a (0.127) ^b	0.041 (0.389)	0.098 (0.891)	-0.123 (-0.967)	0.031 (0.245)
ด้านตรวจสอบตนเอง (SCL)	0.234 (2.288)*	0.201 (1.732)	0.093 (0.768)	0.446 (3.152)*	0.194 (1.364)
ด้านปฏิบัติ (ATL)	-0.132 (-1.384)	-0.055 (-0.506)	-0.091 (-0.805)	-0.246 (-1.861)	-0.136 (-1.019)
ด้านการสังเกตและการศึกษา (OEL)	0.323 (2.688)*	0.258 (1.885)	0.380 (2.652)*	0.413 (2.480)*	0.242 (1.442)
ด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น (LOL)	0.335 (3.401)*	0.332 (2.961)*	0.424 (3.612)*	0.252 (1.848)	0.332 (2.417)*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , ^a ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย , ^b ค่าสถิติ t

จากตาราง 2 พบว่า 1) การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านตรวจสอบตนเอง มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านปริมาณ เนื่องจาก ลักษณะงานของผู้ทำบัญชีที่มีผลกระทบต่อองค์กรและสาธารณชน ผู้ทำบัญชีจึงต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ละเอียดรอบคอบ ต้องมีการไตร่ตรองเก็บข้อมูล และวิเคราะห์โดยละเอียดในการปฏิบัติงาน รวมถึงการไตร่ตรองและทบทวนถึงความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิมัทธ สุธชวย (2559: 83) พบว่า การเรียนรู้การปฏิบัติงานทางการบัญชีจากบทเรียนในอดีต เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะของผู้ปฏิบัติงานทางการบัญชีให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับการปฏิบัติงาน โดยการประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตเข้ากับการทำงานในปัจจุบัน ภายใต้ข้อจำกัดของปัจจัยทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการสังเกตและการศึกษา มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านต้นทุน และด้านปริมาณ เนื่องจาก ผู้ทำบัญชีต้องศึกษามาตรฐานการบัญชี

ให้เป็นมาตรฐานการบัญชีที่ให้อยู่ในปัจจุบันให้ทันกับเหตุการณ์และศึกษามาตรฐานการบัญชีเพิ่มเติมให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ เพื่อที่ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความสามารถทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงในการประกอบวิชาชีพมีความรู้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประสาท เนื่องเฉลิม (2559: 13) พบว่า กระบวนการเรียนรู้เป็นผลมาจากวิธีการหรือช่องทางที่บุคคลรับรู้แล้วจัดกระบวนการสิ่งที่ได้รับรู้นั้นโดยผ่านประสบการณ์และผ่านความคิดรวบยอด บางคนถนัดเรียนรู้จากการสังเกตแล้วสะท้อนเป็นการเรียนรู้ การเรียนรู้จึงมีทั้งความรู้และจินตนาการ การซึมซับและปรับเปลี่ยนความรู้ผ่านประสบการณ์ตรงแล้วสรุปออกมาเป็นมโนทัศน์ของตนเอง

3) การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก

กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน และด้านเวลา เนื่องจากผู้ทำบัญชีให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากผู้อื่น การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิธีการทำงานจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติงานท่านอื่น รับฟังและรับคำแนะนำจากบุคคลที่มีประสบการณ์มากกว่า ถือเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความรู้ให้เพิ่มพูนมากขึ้น การรับรู้และวิเคราะห์ตามความคิดเห็นของผู้อื่นจะทำให้เกิดความรู้ในวงกว้าง รับรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กวีศุภณัฐ วิกรมวาทกรรม (2559: บทคัดย่อ) พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นพฤติกรรมของพนักงานที่สำคัญต่อองค์กร ซึ่งก่อให้เกิดการไหลเวียนความรู้ในองค์กร และองค์กรเองสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้เพื่อการพัฒนาได้ พนักงานในองค์กรต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้มีบทบาทที่สำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ช่วยให้พนักงานเกิดการพัฒนาทักษะและความสามารถของตน รวมทั้งเพิ่มความได้เปรียบขององค์กรในการแข่งขันอีกด้วย

4) การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านความคิด ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน ด้านปริมาณ และด้านเวลา เนื่องจาก ความรู้จากมาตรฐานการบัญชีหากนำมาวิเคราะห์ใช้ในการปฏิบัติงานอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานสำเร็จและสิ้นสุดลงได้ แต่ก็ไม่อาจส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งปัจจัยสำคัญสำหรับการเกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต้องเกิดจากทั้งการมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้รับประกอบกันไป รวมถึงการได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมรับประสบการณ์ใหม่ ๆ ความรู้สร้างจากกระบวนการความคิดหากบุคคลมีความคิดที่มีอคติการเรียนรู้นั้นก็จะเป็นผลสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไศรยา บุตรอินทร (2556: 67) พบว่า การเรียนรู้มาตรฐานการบัญชี ด้านการวิเคราะห์มาตรฐานการบัญชีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชี

5) การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวก กับประสิทธิภาพ

การปฏิบัติงานโดยรวม ด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน ด้านปริมาณและด้านเวลา เนื่องจาก การปฏิบัติเป็นเพียงการรับรู้ถึงขั้นตอน วิธีการในการปฏิบัติงานทางการบัญชีต่าง ๆ ตามขอบเขตหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ อาจเป็นวิธีการซ้ำ ๆ แบบเดิม หากผู้ทำบัญชีมีการปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีการศึกษาเพิ่มเติม การเรียนรู้จากผู้ชำนาญ การทบทวน ไตร่ตรองตนเอง ขาดความพร้อมและความสนใจในงาน ไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้านอื่น ๆ ทำให้ไม่เกิดองค์ความรู้ใหม่ ไม่มีการเพิ่มพูนความรู้ในงาน ขาดความชำนาญในงาน ส่งผลให้ไม่เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ผลงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งในการปฏิบัติงานผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องมีความสามารถที่จะเข้าใจงาน การคิด วิเคราะห์ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี มีการตัดสินใจด้านการปฏิบัติงาน จึงจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วุฒิมัทธ สุขช่วย (2559: 84) พบว่า การเรียนรู้การปฏิบัติงานทางการบัญชี ด้านการเรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติ ไม่มีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานโดยรวม ด้านการบรรลุเป้าหมายความสำเร็จด้านการจัดหาและการใช้ทรัพยากร ด้านกระบวนการปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจของทุกฝ่าย

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตและประโยชน์ของการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

5.1.1 ควรศึกษาการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีของผู้ทำบัญชีในเขตภูมิภาคอื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของการเรียนรู้และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

5.1.2 ควรศึกษา เปรียบเทียบผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน โดยการทำวิจัยกับประชากรกลุ่มอื่น เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งจะทำงานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตรงตามเป้าหมายมากขึ้น

5.1.3 ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านความคิด และด้านปฏิบัติ เพื่อทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี

5.1.4 ควรเพิ่มตัวแปรอื่น เพื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์และผลกระทบที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น การพัฒนาความรู้ความสามารถทางการบัญชี

5.2 ประโยชน์ของการวิจัย

5.2.1 ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี เพื่อแสดงถึงความสามารถในการทบทวนความรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางการบัญชี การศึกษาและประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีที่ผู้ทำบัญชีได้รับมา

5.2.2 ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถนำแนวทางการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้ของผู้ทำบัญชีให้เกิดผลสูงสุด

5.2.3 องค์กรควรสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ทำบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาความก้าวหน้าของตนเอง และองค์กรต่อไปได้

5.2.4 ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรให้ความสำคัญกับการฝึกอบรมการพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพ มีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง และต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชำนาญในวิชาชีพ และสามารถพัฒนาความสามารถ ทักษะของตนได้

6. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบผลกระทบของการเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 133 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ t-test F-test (ANOVA และ MANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ การวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า การเรียนรู้ทางการบัญชีที่ดี ด้านตรวจสอบตนเอง ด้านการสังเกตและการศึกษา และด้านการเรียนรู้จากผู้อื่นมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้น ผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ทางการบัญชีทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านตรวจสอบตนเอง ด้านการสังเกตและการศึกษา และด้านการเรียนรู้จากผู้อื่น เพิ่มมากขึ้น และมีการพัฒนาความรู้ความสามารถอยู่ตลอดเวลา สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ได้ข้อมูลเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการวางแผนควบคุมการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กร

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2559). *รายชื่อผู้ทำบัญชีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2560, จาก <http://www.dbd.go.th/>
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2561). *ผู้ทำบัญชี*. ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561, จาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=5061&filename=index
- กวีศุภณัฐ วิกรมยากรม. (2559). *การแลกเปลี่ยนเรียนรู้: หนึ่งในจุดสำคัญเพื่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตร สาขาวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออกเฉียงเหนือ วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารอด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาธน์ เถื่อนเฉลิม. (2559). *สะเต็มศึกษากับสไตล์การเรียนรู้ตามแนวคิด KOLB. วารสารการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(2) : 11–17.
- ยุรพร ศุภรัตน์. (2552). *องค์การเพื่อการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วุฒิกัท สุขช้อย. (2559). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้การปฏิบัติงานทางการบัญชีกับความสำเร็จในการทำงานของผู้บริหารฝ่ายกองคลังของสถาบันอุดมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชียามบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไศรยา บุตรอินทร. (2556). *ผลกระทบของการเรียนรู้มาตรฐานการบัญชีที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางการบัญชีของผู้ทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชียามบัณฑิต สาขาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2560). *บทนำสู่มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ(ปรับปรุง 2558)*. ค้นเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2561, จาก [from http://www.fap.or.th/upload/9414/VAP157NZQV.pdf](http://www.fap.or.th/upload/9414/VAP157NZQV.pdf)
- สมใจ ลักษณะ. (2552). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 8. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Aaker, D.A., V. Kumar & Day, G. S. (2001). *Marketing research* (7th ed). New York: John Wiley & Sons.
- Grote, D. (2011). *How to be good at performance appraisals*. Boston: Harvard business school.
- Hair, J.F., Black, W.C. & Anderson, R. E. (2006). *Multivariate data. Analysis* (6th ed). Multivaria: NJ: Pearson Education International.
- Black, K. (2006). *Business statistic for contemporary decision making*. (4th ed). New York: John Wiley & Son.